

Основни икономически и политически решения в ЕС

Акценти

Съветът обсъди ефектите от войната в Украйна върху европейската икономика и финанси.

В рамките на Европейския семестър министрите одобриха заключения относно Доклада за механизма за предупреждение за 2023 г. и Годишния обзор на устойчивия растеж за 2023 г., като и Препоръката за икономическата политика на еврозоната за 2023 г.

Основни резултати

- ▶ Шведското председателство представи работната си програма за първата половина на годината в областта на икономическите и финансовите въпроси.
- ▶ Министрите обмениха мнения относно икономическите и финансовите последици от войната на Русия срещу Украйна. Комисията представи на министрите актуална информация за икономическото и финансовото положение в Украйна, както и за изпълнението на макрофинансовата помощ на ЕС за Украйна. През декември 2022 г. Съветът и Европейският парламент приеха законодателство за отпускане на допълнителен заем на Украйна в размер на 18 млрд. евро през 2023 г. Европейската комисия подписа меморандум за разбирателство с Украйна и беше изплатена първата част от помощта в размер на 3 млрд. евро.

България счита, че правителствата трябва да останат бдителни за допълнителната фискална тежест на войната и последициите, които тя предизвиква. По-конкретно, мерките в подкрепа на домакинствата и бизнеса, които правителствата предоставят, трябва да бъдат целенасочени и не могат да продължават прекалено дълго с оглед запазване устойчивостта на публичните финанси.

- ▶ Съветът прие решение за изменение на решението за изпълнение по отношение на плана за възстановяване и устойчивост на Люксембург. Очаква се през 2023 г. постепенно всяка от 27-те държави членки да поиска решения за изпълнение относно актуализациите на своите национални планове за възстановяване и устойчивост, за да получи достъп до новите безвъзмездни средства от REPowerEU.

Съвет на
Европейския съюз

Заседание на Съвета на
Европейския съюз
(Икономически и
финансови въпроси)

Брюксел, 17 януари

© Съвет на Европейския съюз

Дневен ред:

- Приоритети на Шведското председателство на Съвета на ЕС
- Икономически и финансови последици от агресията на Русия срещу Украйна
- Решения за изпълнение на Съвета в рамките на Механизма за възстановяване и устойчивост
- Европейски семестър 2023

► Съветът постави началото на годишния цикъл на Европейския семестър за наблюдение на икономическите и фискалните политики и политиките по заетостта на държавите членки. Той прие заключенията относно:

- **Доклада за механизма за предупреждение** за 2023 г. – отбелязва се, че въпреки войната в Украйна, икономическото възстановяване от пандемията от Ковид-19 продължава, но нивата на несигурност остават високи поради рязкото покачване на цените на енергията и енергийните източници.

Съветът подчертава и значението на продължителното прилагане на Процедурата по макроикономически дисбаланси, като изразява широка подкрепа за оценката на доклада относно развитието на макроикономическите дисбаланси в ЕС и еврозоната и възможните рискове. Очаква се, че номиналният растеж на БВП да помогне за намаляване на съотношенията на дълга, както през 2022 г., така и през 2023 г. Отчита, че бързо променящата се икономическа среда и по-строгите условия на финансиране ще окажат допълнителен натиск върху частния и публичния дълг. Отбелязва намерението на Комисията да извърши задълбочени прегледи за 10 държави членки в контекста на Процедурата при макроикономически дисбаланси, за да прецени дали и до каква степен съществуващите дисбаланси се развиват, продължават или влошават.

- **Годишния обзор на устойчивия растеж** за 2023 г. – отчита се, че икономиката на ЕС продължава силното си възстановяване след пандемията и през 2022 г., но икономиката и гражданите на ЕС са изправени пред множество икономически, социални и геополитически предизвикателства в резултат на войната на Русия срещу Украйна. Исторически високите цени на енергията, високите темпове на инфлация, нарушените доставки, повишените нива на дълга и нарастващите разходи за заеми оказват силно влияние върху много домакинства и компании в ЕС.

Четири измерения на конкурентоспособната устойчивост – **екологична устойчивост, производителност, справедливост и макроикономическа стабилност** – продължават да са в основата на координацията на икономическата, фискалната и политиката по заетостта в ЕС.

Съветът призовава за пълното и ефективно изпълнение на Плановите за възстановяване и устойчивост до 2026 г., на специфичните за всяка държава препоръки в контекста на Европейския семестър, както и за ефективното използване на REPowerEU като един от инструментите за повишаване на устойчивостта на енергийните системи на ЕС и справяне с енергийната бедност.

Съветът взема под внимание намерението на Комисията Общата клауза за дерогация от Пакта за стабилност и растеж да бъде деактивирана от 2024 г. Приветства публикуването на насоките за реформа на рамката на икономическото управление на ЕС, включително Пакта за стабилност и растеж и Процедурата при макроикономически дисбаланси, като призовава Европейският семестър да се съсредоточи основно върху икономическите, фискалните политики и политиките по заетостта и да се избягва дублиране и припокриване в различни работни потоци на

наблюдението, като същевременно се гарантира взаимно допълване.

- **Препоръката за икономическата политика на еврозоната за 2023 г.**
- през 2023 – 2024 г. държавите от еврозоната следва да продължат да координират своите фискални политики, за да се подкрепи навременното връщане на инфлацията към средносрочната цел на ЕЦБ от 2%. Държавите следва да се въздържат от широкообхватна подкрепа за съвкупното търсене през 2023 г., като същевременно се насочат към фискални мерки за справяне с въздействието на високите цени на енергията върху уязвимите домакинства и компании, като се гарантира стимулиране на енергоспестяването. Следва да се дефинират подходящо диференцирани средносрочни фискални стратегии, за да се гарантира устойчивост на дълга и да се увеличи потенциала за растеж по устойчив начин чрез постепенна консолидация за постигане на разумни средносрочни фискални позиции, както и чрез инвестиции и реформи.

Препоръчва се и поддържане на високо ниво на публични инвестиции, необходими за повишаване на икономическата и социална устойчивост и подкрепа на екологичния и цифров преход, както да се гарантира, че актуализациите на плановете за възстановяване и устойчивост са целеви и не намаляват общата амбиция. Следва да се предприемат допълнителни стъпки, включително чрез плана REPowerEU, за ускоряване на прехода към чиста енергия и увеличаване на енергийната независимост на Съюза.

В съответствие с националните практики и при зачитане на ролята на социалните партньори, държавите членки трябва да подкрепят развитието на заплатите, което смекчава загубата на покупателна способност на работещите, да помогнат уязвимите домакинства да се преодолеят с енергийния шок и екологичния и цифровия преход, като се справят с повишения риск от бедност.

Следва да се запази макрофинансовата стабилност, да се поддържат кредитните канали към икономиката и да се продължи подкрепата за финансовата интеграция. Рисковете, свързани по-специално със сътресенията в енергийния сектор, нарастващите лихвени проценти, необслужваните активи и развитието на пазарите на недвижими имоти, трябва да бъдат проследявани. Държавите следва да продължат да участват активно в подготвителната работа по въвеждането на цифрово евро.

Министерство на финансите

София 1040
ул. "Г. С. Раковски" 102
Дирекция "Европейски въпроси
и икономически анализи"
Тел.: (02) 9859 2193
E-mail: ecfinpol@minfin.bg